Psykoterapeutprogrammet

Psychotherapist Programme
90 hp

F7YPP

Gäller från: 2024 VT

Fastställd av

Fakultetsstyrelsen för filosofiska fakulteten

Fastställandedatum

2019-06-05

Reviderad av

Ordförande i Filosofiska fakultetens nämnd för kurs- och utbildningsplaner

Revideringsdatum

2019-10-10; 2021-06-28; 2023-02-16

Diarienummer

LiU-2019-01590; LiU-2021-01845; LiU-2023-01001

Gavs första gången

VT 2020

Gavs sista gången

Ersätts av

Inledning

Psykoterapeutprogrammet är en utbildning på avancerad nivå som leder till en yrkesexamen som psykoterapeut. Den som avlagt psykoterapeutexamen kan ansöka om legitimation som psykoterapeut hos Socialstyrelsen.

Psykoterapeuter planerar, genomför och utvärderar behandling av psykologiska problem. Legitimerade psykoterapeuter bedriver självständigt psykoterapi och arbetar oftast inom hälso- och sjukvården både i offentlig och privat regi.

Mål

Nationella examensmål enligt Högskoleförordningen:

Kunskap och förståelse

För psykoterapeutexamen skall studenten

- visa kunskap om områdets vetenskapliga grund och insikt i aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete samt kunskap om sambandet mellan vetenskap och beprövad erfarenhet och sambandets betydelse för yrkesutövningen,
- visa fördjupad kunskap om och förståelse för olika psykoterapiformer, olika psykiska sjukdomstillstånd samt psykiatrisk diagnostik, och
- visa kunskap och förståelse för relevanta samhälls- och familjeförhållanden som påverkar individer och grupper.

Färdighet och förmåga

För psykoterapeutexamen skall studenten

- visa förmåga att på ett fördjupat sätt integrera teoretisk kunskap och klinisk tillämpning,
- visa sådana fördjupade färdigheter som krävs för att självständigt genomföra diagnostiska bedömningar samt upprätta, genomföra och kritiskt utvärdera psykoterapeutiska behandlingsprogram inom ett av områdena individual-, grupp- eller familjeterapi,
- visa förmåga att kritiskt och självständigt granska, bedöma och använda relevant information samt diskutera nya fakta, företeelser och frågeställningar med olika grupper och därmed bidra till utveckling av yrket och verksamheten, och

- visa förmåga att med berörda parter muntligt och skriftligt redogöra för åtgärder och behandlingsresultat samt i enlighet med relevanta författningar dokumentera dessa.

Värderingsförmåga och förhållningssätt

För psykoterapeutexamen skall studenten

- visa förmåga att fortlöpande utveckla självkännedom och empatisk

förmåga,
- visa förmåga att med helhetssyn på människan göra åtgärdsbedömningar utifrån relevanta vetenskapliga, samhälleliga och etiska aspekter med särskilt beaktande av de mänskliga rättigheterna,
- visa förmåga att identifiera etiska aspekter på eget forsknings- och utvecklingsarbete,
- visa fördjupad förmåga till ett professionellt förhållningssätt gentemot klienter och deras närstående,
- visa insikt om betydelsen av lagarbete och samverkan med andra yrkesgrupper, och
- visa förmåga att identifiera sitt behov av ytterligare kunskap och att fortlöpande utveckla sin kompetens.

Innehåll

Utbildningen är inriktad på att utveckla studenternas förmåga att självständigt integrera och använda sina kunskaper, hantera komplexa företeelser, frågeställningar och situationer samt att utveckla studenternas förutsättningar för yrkesverksamhet som psykoterapeut och att självständigt kunna bedriva psykoterapi.

Programmet kännetecknas av en progression gällande såväl ämneskunskaper som förmågor kopplade utbildningens examensmål. Progressionen inom ämneskunskaperna uppnås genom att de grundläggande kunskaperna kring psykoterapi som studenterna har med sig från sina tidigare utbildningar och yrkeserfarenhet bildar en gemensam grund som under programmet byggs på med fortsättningskurser och fördjupningskurser på högre nivå. De färdigheter och förmågor som ingår i programmets mål utvecklas genom återkommande praktiska moment där dessa tränas och fördjupas. Stor vikt läggs vid att uppnå en integration av teoretiska och kliniska kunskaper och färdigheter.

Se rubrik Programplan för förteckning över aktuella kurser. I kursplanerna beskrivs mer utförligt innehåll, undervisnings- och arbetsformer samt examination.

Inriktningar

Psykoterapeutprogrammet ges med två olika inriktningar: Psykodynamisk relationell terapi alternativt Kognitiv beteendeterapi. Valet av utbildningsinriktning görs vid ansökan till utbildningen. 37 hp utgörs av gemensamma kurser medan 53 hp är inriktningsspecifika.

Undervisnings- och arbetsformer

Undervisningen bygger på studentaktiva arbetsformer och en problembaserad och studentcentrerad ansats för lärande och undervisning. Studenterna förväntas ta stort ansvar för att styra sitt eget lärande och arbetsformerna stödjer och utmanar studenterna att aktivt och självständigt formulera sina inlärningsbehov, söka relevanta kunskaper och kritiskt bedöma och värdera både sin uppnådda kunskap och sitt behov av fortsatt lärande.

En central arbetsform under hela utbildningen är studenternas aktiva deltagande i basgruppsarbete, där studenterna tillsammans arbetar med verkliga eller teoretiska problem med relevans för det kommande arbetet som psykoterapeut. Utöver basgruppsarbetet sker undervisningen i form av föreläsningar, seminarier och workshops. Dessutom ingår en omfattande mängd klinisk handledning.

I kursplanerna och tillhörande studieanvisningar beskrivs mer utförligt innehåll, undervisnings- och arbetsformer samt examination.

Förkunskapskrav

- Avlagd psykologexamen (1982 års studieordning eller senare bestämmelser)
  eller
  Läkarexamen med specialistkompetens i psykiatri eller barn- och ungdomspsykiatri
  eller
  Socionomexamen samt Grundläggande psykoterapiutbildning 45 hp, inklusive utbildningshandledning i psykoterapi hos handledarkompetent legitimerad psykoterapeut (60 timmar individuell handledning eller 120 timmar handledning i grupp om max 4 deltagare)
  eller
  motsvarande akademisk examen 180 hp inklusive examensarbete på fördjupningsnivå 15 hp, samt Grundläggande psykoterapiutbildning 45 hp, inklusive utbildningshandledning i psykoterapi hos handledarkompetent legitimerad psykoterapeut (60 timmar individuell handledning eller 120 timmar handledning i grupp om max 4 deltagare)

Alla sökande ska även:

- Ha arbetat minst två år med psykoterapeutiska arbetsuppgifter efter det datum samtliga ovannämnda krav har uppfyllts. Arbetslivserfarenheten ska tydligt styrkas med tjänstgöringsintyg från arbetsgivaren där det framgår att den sökande haft psykoterapeutiska arbetsuppgifter.
- Ha genomgått egenterapi hos legitimerad psykoterapeut med minst 25 timmar individuellt eller motsvarande (antingen inom ramen för ovannämnda utbildningar eller på annat sätt).
- Ha godkända kunskaper i svenska och engelska motsvarande grundläggande behörighet för grundnivå.
- Ha deltidstjänstgöring med psykoterapeutiska arbetsuppgifter under hela utbildningstiden samt ha möjlighet att rekrytera individualpatienter från arbetsplatsen. Intyg krävs från arbetsplatsen om att arbetsgivaren behåller det övergripande vård- och/eller behandlingsansvaret för patienterna samt att om arbetsplatsen inte kan erbjuda den bredd av problematik som utbildningen kräver, så ska den anställde ges möjlighet att bedriva psykoterapi med patient från en annan verksamhet.

Tillträdeskrav till högre termin eller kurser

En students kliniska tillämpningsmoment, företrädesvis psykoterapi under handledning, kan omedelbart avbrytas om studenten visar sådana allvarliga brister i kunskaper, färdigheter eller förhållningssätt att patientsäkerheten riskerar att skadas. Om kliniska tillämpningar avbryts på detta sätt ska en individuell handlingsplan upprättas där det framgår vilka aktiviteter och kunskapskontroller som krävs innan studenten kan återuppta dessa studier.

Examenskrav

Studerande som med godkänt resultat genomgått samtliga kurser om 90 hp kan ansöka om psykoterapeutexamen hos examensenheten vid Linköpings universitet. För att erhålla en psykoterapeutexamen (bilaga 2 till HF 1993:100) skall studenten under utbildningen ha haft deltidstjänstgöring med psykoterapeutiska arbetsgruppgifter. Den som har sådan examen kan ansöka hos Socialstyrelsen om legitimation som psykoterapeut.

Bestämmelser om krav på kursfordringar för att uppnå en examen finns i bilaga 2 till högskoleförordningen (1993:100). Preciserade krav för generella examina på grundnivå och avancerad nivå återfinns i LiU:s gällande föreskrifter.

Examensbevis utfärdas av fakultetsstyrelsen efter ansökan av den studerande. Ett diploma supplement biläggs examensbeviset.

Examensbenämning på svenska

Psykoterapeutexamen

Examensbenämning på engelska

Post-graduate diploma in Psychotherapy

Särskild information

Undervisningsspråk

Huvudsakligt undervisningsspråk är svenska, men engelska kan förekomma.

Tillgodoräknande

Beslut om tillgodoräknande fattas av fakultetsstyrelsen, eller av styrelsen utsedd funktion, efter ansökan av den studerande.

Övrigt

Om det föreligger synnerliga skäl får rektor i särskilt beslut ange förutsättningarna för, och delegera rätten att besluta om, tillfälliga avsteg från denna utbildningsplan.

Programplan

Termin 1 (VT 2026)

Inriktning: Psykodynamisk relationell terapi

Kurskod	Kursnamn	Hp	Nivå	Veckor	VOF
748A39	Generella perspektiv på Psykoterapi som behandlingsmetod för psykisk ohälsa i klinisk praktik	15	A1N	v202604-202623	O

Termin 2 (HT 2026)

Inriktning: Psykodynamisk relationell terapi

Kurskod	Kursnamn	Hp	Nivå	Veckor	VOF
748A51	Teori och behandlingsmetod inriktad mot Relationell Psykodynamisk Psykoterapi	26*	A1N	v202634-202823	
748A52	Handlett patientarbete och professionell självkännedom avseende relationell psykodynamisk psykoterapiinriktning	27*	A1N	v202634-202823	

Termin 3 (VT 2027)

Inriktning: Psykodynamisk relationell terapi

Kurskod	Kursnamn	Hp	Nivå	Veckor	VOF
748A51	Teori och behandlingsmetod inriktad mot Relationell Psykodynamisk Psykoterapi	26*	A1N	v202634-202823	
748A52	Handlett patientarbete och professionell självkännedom avseende relationell psykodynamisk psykoterapiinriktning	27*	A1N	v202634-202823	

Termin 4 (HT 2027)

Inriktning: Psykodynamisk relationell terapi — Preliminära kurser

Kurskod	Kursnamn	Hp	Nivå	Veckor	VOF
748A51	Teori och behandlingsmetod inriktad mot Relationell Psykodynamisk Psykoterapi	26*	A1N		
748A52	Handlett patientarbete och professionell självkännedom avseende relationell psykodynamisk psykoterapiinriktning	27*	A1N		
748A53	Vetenskapsteori och psykoterapiforskning	7	A1N		

Termin 5 (VT 2028)

Inriktning: Psykodynamisk relationell terapi

Kurskod	Kursnamn	Hp	Nivå	Veckor	VOF
748A51	Teori och behandlingsmetod inriktad mot Relationell Psykodynamisk Psykoterapi	26*	A1N	v202634-202823	
748A52	Handlett patientarbete och professionell självkännedom avseende relationell psykodynamisk psykoterapiinriktning	27*	A1N	v202634-202823	

Termin 6 (HT 2028)

Preliminära kurser

Kurskod	Kursnamn	Hp	Nivå	Veckor	VOF
748A31	Uppsats	15	A2E		O

Hp = Högskolepoäng
VOF = Valbar / Obligatorisk / Frivillig
*Kursen läses över flera terminer